

## Talepapir

**Arrangement:** Besvarelse af samrådsspørgsmål C-D (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge-, Integrations- og Boligpolitik

**Hvornår:** 3. november 2015



Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

DET TALTE ORD GÆLDER

Sagsnr. 2015 - 165

### Samrådsspørgsmål C

*Ministrene bedes redegøre for, om det bekymrer regeringen og/eller PET og politimyndighederne, at der angiveligt er risiko for, at potentielle terrorister og ekstremister benytter den nuværende situation med massive flygtninge- og migrationstilstrømningen, til at rejse ind i Danmark under dække af at være flygtning, hvordan regeringen i givet fald forholder sig hertil, samt om det giver regeringen anledning til at skærpe kontrollen med og screening af de flygtninge og migranter, der ankommer til Danmark?*

*Samrådsspørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2014-2, jf. UUI alm. del - samrådssp. E.*

Spørgsmålet er stillet til både udlændinge-, integrations- og boligministeren samt justitsministeren. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod Poulsen (DF).

### Samrådsspørgsmål D

*Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt og hvordan de danske myndigheder i forbindelse med sagsbehandling af asylansøgere har mulighed for at undersøge, om den pågældende asylansøger i realiteten er en potentiel terrorist? Samt redegøre for, om den seneste flygtninge- og migrationstilstrømning til Danmark har givet regeringen anledning til at overveje at ændre reglerne og procedurerne i forbindelse med behandling af asylansøgningerne, så der sker en mere målrettet screening for potentielle terrorister og ekstremister?*

*Samrådsspørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2014-2, jf. UUI alm. del - samrådsspm. F.*

Spørgsmålet er stillet til udlændinge-, integrations- og boligministeren. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Langballe (DF).

**Tekst:**

**[Indledning]**

**1. Tak for ordet.**

Som justitsministeren også har været inde på, er dette et meget vigtigt emne, som myndighederne tager meget alvorligt.

Jeg vil i forlængelse af justitsministerens tale fokusere min besvarelse på to spørgsmål, navnlig

- 1) hvad udlændingemyndighederne gør i forbindelse med sagsbehandlingen af asylansøgere for at undersøge, om den pågældende asylansøger i realiteten er en potentiel terrorist, og
- 2) om den seneste tids tilstrømning til Danmark har givet anledning til at overveje at ændre reglerne og procedurerne i forbindelse med behandling af asylansøgningerne, så der sker en mere målrettet screening og kontrol, og vi undgår, at potentielle terrorister og ekstremister kommer ind i Danmark.

## **[Rammerne for samarbejdet mellem udlændingemyndighederne og efterretnings-tjenesterne]**

**2.** Lad mig starte med at tegne rammerne for det løbende samarbejde, der i dag er mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne.

Som det også fremgår af svarene på spørgsmål nr. 28 og 29, som jeg har besvaret forud for dette samråd, er der i dag – efter regler i udlændingeloven – mulighed for, at udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne kan udveksle oplysninger fra en konkret asylsag, hvis oplysningerne har betydning for afgørelse af asylsagen, eller hvis oplysningerne kan have betydning for efterretningstjenesternes sikkerhedsmæssige opgaver.

Formålet med samarbejdet er især at skærpe opmærksomheden om udlændinge, der kan udgøre en sikkerhedsrisiko, og som eventuelt bør nægtes opholdstilladelse af hensyn til statens sikkerhed.

Samarbejdet mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne skal med andre ord sikre, at efterretningstjenesterne får det bedst mulige grundlag for at vurdere, om der befinder sig sådanne udlændinge i Danmark.

**3.** Der er på baggrund af samarbejdet mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne etableret et såkaldt samarbejdsforum mellem myndighederne. Dette samarbejdsforum fastlægger de nærmere retningslinjer for udlændingemyndighedernes videregivelse af oplysninger til efterretningstjenesterne.

Retningslinjerne er udformet på den måde, at udlændingemyndighederne for det første skal videregive oplysninger fra konkrete asylsager til efterretningstjenesterne på baggrund af objektive kriterier som f.eks. alder, nationalitet og tilhørsforhold til bestemte organisationer.

De konkrete kriterier vurderes og justeres løbende afhængig af det aktuelle trusselsbillede og efter drøftelse med Udlændingestyrelsen. Kriterierne er klassificerede, og jeg kan derfor ikke oplyse nærmere om dem.

For det andet skal udlændingemyndighederne videregive oplysninger fra konkrete asylsager, hvis der under sagen kommer oplysninger frem, som ikke er omfattet af de objektive kriterier, men som indikerer, at sagen kan have en efterretnings- eller sikkerhedsmæssig interesse.

Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en asylansøger selv oplyser at tilhøre en terrororganisation, eller hvis vedkommende oplyser at have været en meget højtstående militærperson eller lignende.

For det tredje skal udlændingemyndighederne videregive oplysninger til efterretningstjenesterne, hvis efterretningstjenesterne i konkrete asylsager beder om det.

#### **[Den konkrete asylsagsbehandling]**

**4.** Hvordan konstaterer Udlændingestyrelsen så, om der i en konkret asylsag er behov for at orientere efterretningstjenesterne?

Når en udlænding søger om asyl i Danmark, indkaldes udlændingen til en såkaldt oplysnings- og motivsamtale hos Udlændingestyrelsen. Samtalens formål er at fastlægge asylansøgerens identitet, rejserute og asylmotiv.

Asylansøgeren har pligt til at give de relevante oplysninger, men for at være helt sikker på, at ansøgeren er den person og kommer fra det område, som han eller hun oplyser, anvender Udlændingestyrelsen under samtalen en række forskellige tjekspørgsmål.

Tjekspørgsmålene kan vedrøre forskellige forhold som f.eks., hvilke provinser der er i det pågældende land, hvilke kirker der ligger i den pågældende by, hvilke aviser der er mest læst i området, eller hvilke sportsklubber der er mest populære.

Spørgsmålene ændres løbende, så det ikke er muligt for asylansøgere på vej til Danmark – herunder f.eks. en potentiel terrorist – at forberede sig på dem.

**5.** Udlændingestyrelsen er herudover i besiddelse af omfattende oplysninger om forholdene i asylansøgernes hjemlande – også om tilstedeværelsen af ekstremistiske organisationer og netværk eller terrororganisationer.

I sager, hvor det på baggrund af de oplysninger, som ansøgeren selv er kommet med, og baggrundsoplysningerne er relevant, vil Udlændingestyrelsen stille spørgsmål til ansøgerens eventuelle tilknytning til ekstremistiske organisationer og netværk eller terrororganisationer.

Hvis der herefter kommer oplysninger frem, som tyder på, at ansøgeren kunne have forbindelse til eksempelvis terrororganisationer eller har fået våben- eller militærtræning, vil dette absolut være et fokuspunkt for Udlændingestyrelsen i den videre sagsbehandling.

Udlændingestyrelsen vil selvfølgelig også i disse tilfælde holde tæt kontakt til de danske efterretningstjenester.

**6.** Udlændingestyrelsen har altså i forbindelse med asylsagsbehandlingen et skarpt fokus på, om en udlænding, der ellers må anses som flygtning, skal udelukkes fra at få opholdstilladelse, fordi vedkommende må anses for en fare for statens sikkerhed eller en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.

### **[Øget fokus på udlændingekontrol]**

**7.** Det er klart, at den flygtninge- og migranttilstrømning, som vi den seneste tid har været vidner til, indebærer nye udfordringer i forhold til kontrollen på udlændingområdet.

Det gælder ikke mindst på asylområdet, hvor situationen i Mellemøsten og visse dele af Afrika giver anledning til at skærpe opmærksomheden.

Der er som sagt et løbende samarbejde mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne, og der er løbende drøftelser om, hvorvidt udlændingekontrollen kan gennemføres endnu mere målrettet.

Udlændingestyrelsen og PET har på den baggrund før sommerferien taget initiativ til et endnu tættere samarbejde, hvor PET underviser medarbejdere i styrelsen. Undervisningen skal gøre styrelsens medarbejdere bedre i stand til at konstatere, om en asylansøger i en konkret sag kunne have tilknytning til ekstremistiske organisationer og netværk eller terrororganisationer.

**8.** Derudover er jeg netop nu ved at overveje, om udlændingemyndighederne og efterretningstjenester har de rette instrumenter til at udføre den udlændingekontrol, der er så vigtig netop nu, eller om der er behov for yderligere tiltag.

Jeg vil på den baggrund om kort tid bede de relevante myndigheder sætte sig sammen og hurtigt drøfte en række konkrete initiativer.

Tak for ordet.